

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-1

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54
Volume 54

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Putna kultury s MMK nalezená v Popůvkách u Brna (okr. Brno-venkov) Moravian Painted Ware culture vessel found at Popůvky u Brna (Dist. of Brno-venkov)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

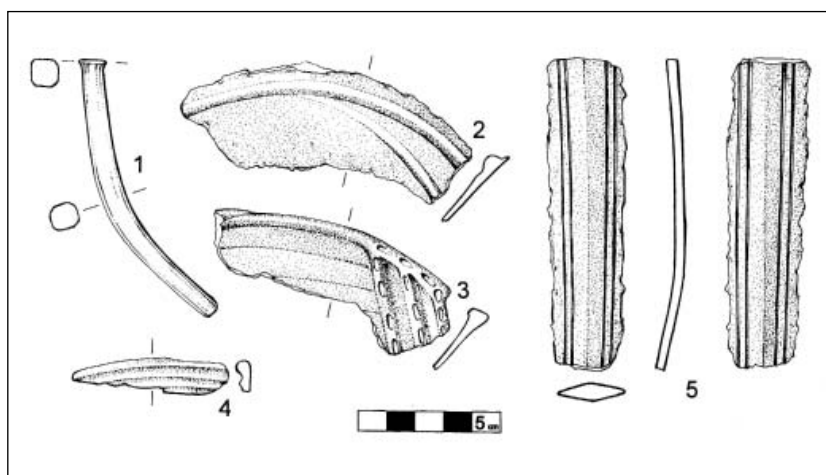
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 4. Lukoveček. Bronzové srpy, dláto a meč. Kresba A. Pešková.

Fig. 4. Lukoveček. Bronze sickles, chisel and sword. Drawing A. Pešková.

se za výčnělkem rovně napojují na hřbet. Na čepeli tři souběžné fasety. Výčnělek zachován v náznaku. Na hřbetě patrná nerovnost po ulomeném nálitku. D. 90 mm, š. čepel 26 mm, hmot. 49 g (obr. 4:3).

Část srpu se dvěma hladkými žebry, z nichž vnitřní se postupně vytrácí a přimyká ke hřbetu. Na hřbetě patrná nerovnost po ulomeném nálitku. Artefakt deformován lámáním. D. 102 mm, š. čepel 34 mm, hmot. 48 g (obr. 4:2).

Část srpu se dvěma hladkými, těsně se k sobě přimykajícími žebry. D. 55 mm, hmot. 5 g (obr. 4:4).

Zlomek čepel meče klínovitého průřezu. Podél břitu oboustranně dvojice zdvojených jemných rýh. D. 107 mm, š. čepel 29 mm, hmot. 51 g (obr. 4:5).

Tyčinkovité dláto čtvercového průřezu s fasetovanými hranami. Týl upraven do kvadratické plošky. Břítová část odlomena. D. 99 mm, průřez ve středu nástroje 9 × 9 mm, hmot. 51 g (obr. 4:1).

Celý soubor lze na základě seker s týlovými laloky a srpů zařadit do horizontu Křenůvky (Salaš 2005, 37, 53-54). Z lokality nebylo dosud známo osídlení popelnicových polí. Doplňuje tak oblast jihozápadního okraje Hostýnských vrchů nejen o nový typ archeologické situace, ale rozšiřuje i počet výšinných poloh využitých v daném období (naposledy Parma 2008, 288-289). Nález je publikován na jiném místě (Daňhel 2013).

Miroslav Daňhel

Literatura

Daňhel, M. 2013: Depot bronzových předmětů z Lukovečka. *Východní Morava. Dějiny – lidé – krajina* 3, v tisku.

Parma, D. 2008: Výšinné lokality mladšího pravěku na jihovýchodní Moravě – současný stav poznání. *Pravěk Nová řada* 2007/17, 263–300.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Resumé

Bronze hoard was found in November 2012 during metal-detector prospection (for details see Daňhel 2013).

Hoard was composed of 9 damaged artifacts: 4 axes, 3 sickles, sword blade and chisel. Site is located on imposing hill in the southern range of Hostýnské vrchy on altitude of 440 m, where a group of hill-top settlements dated back to urnfield period is located (Parma 2008). According to chronology position of axes and sickles belongs this bronze hoard to Křenůvky horizon (Salaš 2005, 37, 53–54).

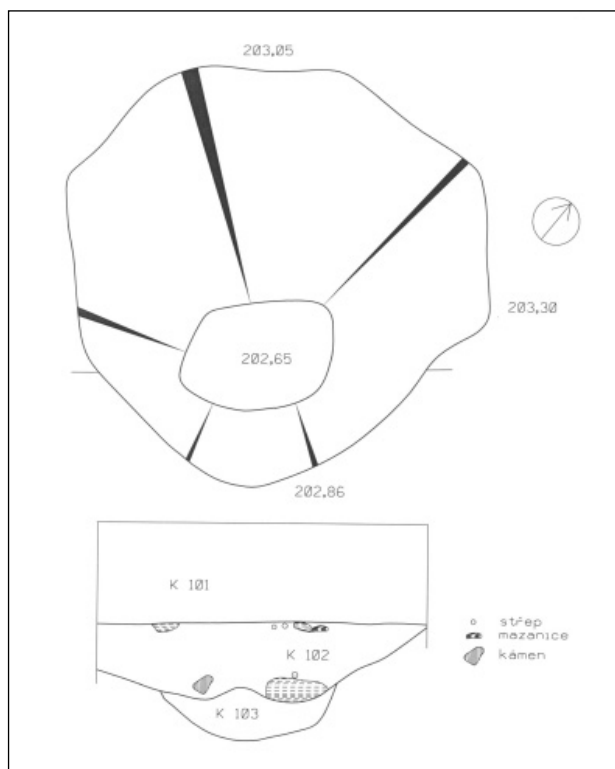
OLBRAMOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Za mateřskou školou“. Doba bronzová. Sídlištní objekt. Záchranný výzkum. Uložení: Jihomoravské muzeum ve Znojmě.

Místo nálezů se nachází v obci Olbramovice (okr. Znojmo) v bodu na souřadnici 48°59'19.254"N, 16°24'4.314"E (WGS-84). Nadmořská výška obce se pohybuje okolo 418 m.

V říjnu roku 2010 proběhl archeologický výzkum spojený s výstavbou inženýrských sítí pro rodinné domy v intravilánu obce Olbramovice pojmenovaném „Za mateřskou školou“.

V záhumenicích na severním okraji obce nedaleko místního hřiště jsme narazili na porušený objekt pravěké stáří (obr. 5). Náš zájem byl soustředěn na profil a obsah jámy nepravidelného, skoro až nálevkového tvaru. Pro objekt byla charakteristická mazanice červená výplň probarvená občas uhlíky s tvrdými hrudkami mazanice, které tvořily zhruba uprostřed objektu spolu s kameny (granodiorit) jakousi zatvrdlinu. Dále byly v objektu nalezeny různorodé střepy z nádob, které nebylo možno zrekonstruovat. Objevují se drobné střípky z plaveného keramického materiálu, většinou s leštěným, popř. tuhováním povrchem a zlomky střepů z velkých nádob s hrubým ostřením, prstovanou, popř. špachtlovanou úpravou povrchu. Z obsahu jámy se nám podařilo částečně zrekonstruovat hliněné závaží (obr. 6). Keramické zlomky nenesly konkrétní znaky pro přesnější datování, proto je můžeme obecně zařadit do doby bronzové. Ze situace je zřejmé, že zachycený objekt byl součástí sídliště. Časem jáma přestala plnit svou funkci, a byla proto zahrnuta od-

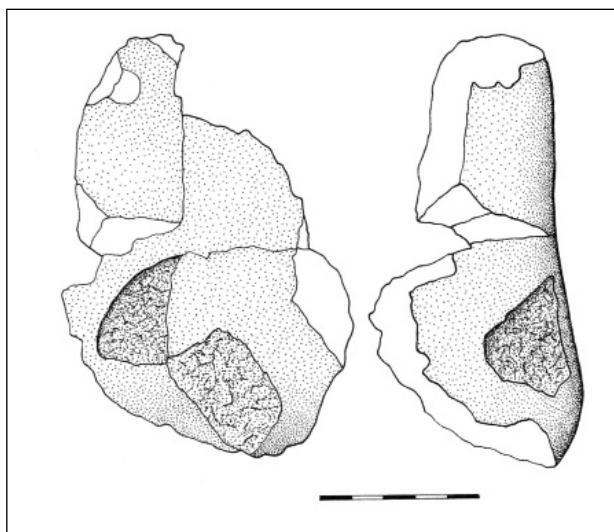
Obr. 5. Olbramovice. Sídlištní jáma. Doba bronzová.
Abb. 5. Olbramovice. Siedlungsgrube. Bronzezeit.

padem z blízkého okolí. Podrobnější informace o osídlení by nám přiblížil další výzkum.

Alena Nejedlá

Resumé

Olbramovice (Bez. Znojmo), „Za mateřskou školkou“. Bronzezeit. Siedlungsgrube. Rettungsgrabung.

Obr. 6. Olbramovice. Hliněné závaží. Doba bronzová.
Abb. 6. Olbramovice. Tongewicht. Bronzezeit.

OSEK NAD BEČVOU (OKR. PŘEROV) „Horní újezdy“. Nitranská kultura. ÚK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Podnětem pro archeologický výzkum uskutečněný na lokalitě Osek nad Bečvou v trati „Horní újezdy“ byla plánovaná výstavba dálnice D1, v úseku Přerov – Lipník nad Bečvou.

Záchranné archeologické práce na lokalitě v Oseku nad Bečvou začaly v dubnu 2012 a téměř nepřetržitě pokračovaly až do prosince téhož roku.

Lokalita se nachází na mírně zvlněné terase řeky Bečvy v nevelké vzdálenosti od úpatí nejjižněji vysunutého cípu Oderských vrchů. Morfologie terénu byla velmi vhodná pro pravěké osídlení. Sídliště bylo umístěné na východním okraji mírného, ve směru S – J orientovaného svahu terasy, která se pozvolně vytrácela jižním směrem k údolí řeky Bečvy, dnes vzdálené cca 2,00 km. Na východní straně sousedila plocha pravěkého sídliště s nevelkým inundačním údolím potoka Lubeň, ze západu byla chráněná před větrnými podmínkami temenem kopce a od severu cca 1,5 km vzdálenými Oderskými vrchy.

Lokalita je identifikována na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list 25-13-03, těmito koordináty: 310 mm od západní sekční čary (ZSČ) a 140 mm od jižní sekční čary (JSČ), 315 mm od ZSČ a 134 mm od JSČ, 334 mm od ZSČ a 142 mm od JSČ, 326 mm od ZSČ a 149 mm od JSČ. Souřadnice lokality jsou uvedené pro plochu prozkoumanou v roce 2012.

Nadmořská výška lokality je 236,00 až 248,00 m.

Povrchový průzkum lokality byl negativní; prospekce lokality byla přesto zahájena pomocí těžké techniky, a to předběžným vykopáním tří sond, ve kterých bylo objeveno několik archeologických objektů. V objektech bylo nalezeno menší množství keramického materiálu ze starší doby bronzové.

Práce na lokalitě pokračovaly skrývkou orniční půdy a následujícím archeologickým záchranným výzkumem.

Během výkopových prací se podařilo prozkoumat 138 sídlištních objektů, většinou zásobních jam, ale také několik kulových jamek volně rozptýlených po ploše pravěkého sídliště a tři poměrně rozlehlé hliníky na jižním okraji osady.

Po prozkoumání pouhé části lokality není možný přesný rozbor vnitřního uspořádání sídliště, ačkoli je patrné, že objekty se koncentrují v ploché části svahu, nejvhodnější pro osídlení, a jsou rozptýleny do několika seskupení.

Archeologickými objekty jsou v tomto případě myšleny klasické jámy pravidelných oválných či kruhových tvarů, většinou mělké s hloubkou v rozmezí 0,20 až 1,00 m. Objevilo se ovšem i několik objektů s hloubkou přes 1,50 m.

Největšími objekty jsou tři ležící blízko sebe. Jsou to hliníky odkryté na jihovýchodním okraji sídliště. Protáhlé objekty ležely za sebou na jedné ose kopírující sklon terénu. Jednalo se o jámy nepravidelných tvarů s četnými výkopy po těžbě hlíny. Přimo v prostoru dvou hliníků ležících výš a blíže vlastní osady bylo objeveno několik výkopů pravidelných tvarů, sloužících zřejmě jako zásob-